

SÄTEILYRISKIT HALLINNASSA?

Ihmisten terveysongelmiin Pinni A:n itäpuolella on löytymässä syy: matkapuhelintukiasema katolla. Suuri riski on otettu ja nyt mielestäni olisi aika ryhtyä toimenpiteisiin säteilyaltistuksen pienentämiseksi.

Aloitin maaliskuussa uudessa työhuoneessa Pinni A:n 5.kerroksessa. Työ oli kiinnostava, ihmiset mukavia, mutta miksi olin niin äärettömän väsynyt työpäivän jälkeen? Miksi ihoa kihelmöi? Tällaista ei ollut tapahtunut vanhassa työhuoneessani Pinni B:ssä. Kolmantena päivänä en enää ihmetellyt, vaan hankin käsiini mittarin. Ja harmikseni huomasin, että korkeat säteilyarvot tuottava lähde on lähellä, Pinni A:n katolta löytyy matkapuhelintukiasema. Mitä, eiväthän katolla olevat antennit voi säteillä ikkunoista sisään? Kyllä näköjään voivat ja asiaan perehdyttyäni huomasin, että mm. Israelissa ja Taiwanissa on viime vuonna poistettu tuhansia tukiasemia juuri tällaisilta riskialttilta paikoilta.

Lähdin kyselemään asiasta aikaisemmin huoneessani istuneelta kollegalta ja hänen kauttaan kuulin lisää oireilevista ihmisistä. Oireista yleisimpiä olivat iho-ongelmat, toistuva päänsärky (myös migreeni) ja epätavallinen väsymys. Oireet olivat myös hävinneet heti, jos työntekijä oli siirtynyt muualla. Kaksi työntekijää on ollut vakavammin sairaana, tässä en asiaa kuitenkaan yksityisyysuojan takia erittele. Kuulin, että moni oli joutunut lääkärikäyntien kierteeseen, jossa ei oireiden syytä tunnistettu. Opin myös sen, että osa ei saa minkäänlaisia oireita.

Säteilykeskiarvot olivat 500-1700 $\mu\text{W}/\text{m}^2$ välillä ja huippuarvot Jolassa 3000 $\mu\text{W}/\text{m}^2$:ssa. *Vertailun vuoksi* Pinni B:n eteläsiivessä keskiarvot ovat 5-15 $\mu\text{W}/\text{m}^2$, samoin Päätalon C-siivessä. Ero on siis 100-kertainen.

Tilasimme virallisen mittauksen ja lopputuloksena oli, että säteilylukemat ovat alle virallisen raja-arvon. Näihin käsittämättömän korkeisiin ICNIRP-raja-arvoihin voi tutustua seuraavassa taulukossa: <http://www.powerwatch.org.uk/science/intguidance.asp> . Kysyin Työterveyslaitoksen edustajalta, että eikö Pinni A:n ja lähikiinteistöjen säteilytaso ole sama, jos kännykkä olisi jatkuvasti GSM-datayhteys päällä, metrin päässä käyttäjästä? Hän vastasi: Kyllä. Euroopassa Sveitsistä, Itävallasta ja Italiasta löytyvät huomattavasti varovaisemmat raja-arvot, katso esimerkiksi 10 $\mu\text{W}/\text{m}^2$ raja-arvon hyvät perustelut: <http://www.salzburg.gv.at/handystrahlung> .

Georg Henrik von Wright on kuvannut osuvasti aikamme riskejä:

“Demokratiaa kohtaa nyt uhka samojen voimien taholta, jotka toisen maailmansodan aikana puolustivat sitä. Korkean teknologian ja byrokratian kohdalla on joskus puhuttu 'pehmeästä fasismista', eräänlaisesta olosuhteiden luomasta diktatuurista.”

Kysynkin: Kun tukiasema sijoitettiin aikoinaan Pinni A:n katolle, neuvoteltiinko asiasta henkilöstön kanssa? Puhumme vihreästä kampuksesta ja teemme päivittäin kierrättämällä ekotekoja. Mutta, eikö myös työympäristömme voisi olla terveellinen?

Mielestäni kontrolloimatonta koetta on jatkettu riittävän kauan ja Pinni A:n pitkäaikaiset työntekijät ansaitsevat pienemmän säteilykuorman. Kännykkä toimii pienemmälläkin kentillä ja pystyy ottamaan yhteyden muihin kaupungin tukiasemiin. Ehdotan, että säteilytasot lasketaan Pinni A:ssa lähelle tasoa 20 $\mu\text{W}/\text{m}^2$ (vaikka tämä edellyttäisi katolla olevan tukiaseman poistamista). Solumme ovat levon ansainneet. (Lisäinfoa jutun taustalle: <http://www.uta.fi/~mikko.ahonen/riski-extra.htm>)

Mikko Ahonen, Tampereen yliopisto